ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420493113
AA43-1116-15/18

S P R I E D U M S
L a t v i t jaaust a s v ā r d ā

Rīgā 2015.gada 27.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente A.Šteinberga,
tiesneši M.Osmane un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz biedrības „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts meža dienesta 2013.gada 2.septembra lēmuma Nr.VMD1-20/748 atzīšanu par prettiesisku daļā, sakarā ar biedrības „/Nosaukums A/" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 24.aprīļa spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2013.gada 23.maijā Valsts meža dienesta (turpmāk – Dienests) Dienvidkurzemes virsmežniecības virsmežzinis izdeva rīkojumu Nr.36 (turpmāk – Rīkojums), ar kuru apstiprināja lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu 2013./2014.gada medību sezonā Dienvidkurzemes virsmežniecības nodaļās, uzskaites teritoriālajās vienībās un medību iecirkņos.

Uzskatot, ka Rīkojums daļā par noteikto lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu 2013./2014.gada medību sezonā Dienvidkurzemes Aizputes nodaļas Vecpils dzīvnieku uzskaites iecirknī neatbilst Medību likuma 19.pantā izvirzītajiem noteikumiem, biedrība „/Nosaukums A/" ar apstrīdēšanas iesniegumu vērsās augstākā iestādē, lūdzot atcelt trešajai personai biedrībai „/Nosaukums B/" 2013./2014.gada medību sezonā noteiktos maksimāli nomedījamo meža cūku un briežu apjomus.

2013.gada 2.septembrī Dienesta ģenerāldirektors pieņēma lēmumu Nr.VMD1-20/748 (turpmāk – Lēmums), ar kuru atzina, ka nav pamata atcelt Rīkojumu.

Lēmumā konstatēts, ka pieteicējas reģistrētais medību iecirknis atrodas vienā dzīvnieku uzskaites teritoriālajā vienībā ar medību tiesību lietotāja trešās personas medību iecirkņiem. Saskaņā ar Zemkopības ministrijas 2008.gada 23.janvāra kārtības Nr.3 „Medījamo dzīvnieku uzskaites un limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielākā pieļaujamā apjoma medību platībās aprēķināšanas metodika" (turpmāk – Metodika) 13.punktu un pieņemto lēmumu par populācijas stāvokli tiek noteikts lielākais pieļaujamais limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjoms dzīvnieku uzskaites teritoriālajā vienībā un proporcionāli platībai sadalīts starp medību iecirkņiem. Lielāko pieļaujamo limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjomu medību iecirkņos Dienests noteic neatkarīgi no to kopējās medību platības atbilstības Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajām minimālajām medību platībām, kurās ir atļauts medīt limitētos medījamos dzīvniekus attiecīgajā medību iecirknī. Tiem medību tiesību lietotājiem, kuru medību iecirkņu platības neatbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajām minimālajām medību platībām, Dienests medību atļaujas ir tiesīgs izsniegt, tikai pamatojoties uz Medību likuma 19.panta trešo daļu un saskaņā ar apstiprināto lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu.

[2] 2013.gada 4.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā.

Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[2.1] Lēmumā, atsaucoties uz Metodikas 13.punktu, nav ņemts vērā tajā noteiktais, proti, ka teritoriālās vienības nevar būt mazākas 5000 ha – aļņiem un staltbriežiem, 1500 ha – mežacūkām, kā arī nav ņemta vērā Medību likuma 19.panta pirmā daļa, saskaņā ar kuru minimālās medību platības meža cūku, briežu govju un teļu medībām ir ne mazāk kā 1000 ha, bet briežu buļļu medībām – ne mazāk kā 2000 ha.

[2.2] Dienests nepareizi interpretējis Medību likuma 19.panta trešajā daļā noteikto, kā rezultātā ir pieņēmis prettiesisku Lēmumu.

[2.3] Metodika ir iestādes iekšējs normatīvais akts, kuram ir jāatbilst ārējo tiesību normām, un tas nav saistošs privātpersonām. Proti, iestāde, izdodot administratīvo aktu, nav tiesīga to pamatot ar iestādes iekšējo normatīvo aktu, jo tas

ir pretrunā ar Administratīvā procesa likuma 15.panta pirmajā daļā un 67.panta sestajā daļā noteikto.

[2.4] Lēmuma izdošanas brīdī trešajai personai bija reģistrēts medību iecirknis 851 ha platībā, tajā skaitā 136 ha meža platība, tādējādi tās platības neatbilst Medību likuma 19.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta prasībām meža cūku un briežu medību atļauju saņemšanai. Turklāt ar Lēmumu atteikts reģistrēt trešās personas iecirkņa platības, sakarā ar ko ierosināta administratīvā lieta Nr.A420389712. Tādējādi Dienestam nebija iespēja, pielietojot Metodikas 13.punktā noteikto, sadalīt kopējo uzskaites vienībā noteikto skaitu proporcionāli iecirkņu platībai, jo trešās personas medību iecirkņu platības joprojām nav zināmas un nav līdz galam reģistrētas.

[2.5] Vecpils dzīvnieku uzskaites iecirknī maksimāli pieļaujamais medījamo dzīvnieku apjoms ir noteikts 232 meža cūkas, no kurām 15 piešķirtas trešajai personai, un 41 briedis, no kuriem 2 piešķirti trešajai personai. Tā kā trešās personas reģistrēto medību iecirkņu kopējā platība ir tikai 164 ha, kas neatbilst likuma prasībām, Lēmuma atcelšanas gadījumā trešajai personai piešķirtās meža cūku un briežu atļaujas tiktu sadalītas starp Vecpils dzīvnieku uzskaites iecirknī esošajiem diviem medību tiesību lietotājiem – pieteicēju un biedrību „/Nosaukums C/".

[3] Dienests tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz turpmāk norādītiem argumentiem.

[3.1] Atbilstoši Medību likuma 20.panta pirmajai daļai limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu medību platībās katru gadu nosaka Dienests, pamatojoties uz medījamo dzīvnieku uzskaites datiem. Saskaņā ar šī panta trešo daļu medījamo dzīvnieku uzskaita un limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu medību platībās aprēķina atbilstoši Metodikai. Lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu konkrētajā medību sezonā, kura ilgst no 1.aprīļa līdz nākamā gada 31.martam, apstiprina teritoriālā struktūrvienība – virsmežniecība –, iepriekš to apspriežot ar medību tiesību lietotājiem. Rīkojums nav galīgais lēmums, kas pieņemts attiecīgajā procesā, jo limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanai Dienests izsniedz medību atļaujas. Pieteicēja ir saņēmusi medību atļaujas, visu laiku tās izmantojusi un likumā noteiktajā kārtībā tās nav apstrīdējusi. Faktiski pieteicēja apstrīd trešās personas medību iecirkņos apstiprināto lielāko pieļaujamo limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjomu, bet nav apstrīdējusi galīgo nolēmumu šajā procesā – izsniegtās atļaujas (vai arī pieprasītās un nesaņemtās). Pieteicējai nav subjektīvu tiesību apstrīdēt trešajai personai izsniegtās medību atļaujas.

[3.2] Izsniedzot attiecīgās limitētā medījamā dzīvnieka sugas medību atļaujas, tiek vērtēts, vai medību tiesību lietotāja reģistrētais medību iecirknis atbilst likumā noteiktajām minimālajām medību platībām. Savukārt, ja tās neatbilst, tiek vērtēts, vai starp medību tiesību lietotājiem ir noslēgti līgumi un vai pušu kopējā reģistrēto medību iecirkņu plānu medību platība atbilst konkrētas limitētā medījamā dzīvnieka sugas likumā noteiktajām minimālajām medību platībām. Iespējamas arī situācijas, kad Dienests izdod medību atļaujas saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 26.februāra noteikumu Nr.113 „Medību noteikumi" 7.punktā noteikto.

[3.3] Lēmums nav administratīvais akts, bet gan vēstule, kurā iestāde sniedz pieteicējai skaidrojumu par vispārējiem principiem un kārtību, kā notiek lielākā pieļaujamā limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjoma apstiprināšana, kāda ir atļauju izsniegšanas kārtība, un tā nesatur galīgo noregulējumu attiecībā uz medību atļauju izsniegšanu.

[3.3] Starp pieteicēju un trešo personu pastāv strīds par medību platībām, lietas izskatīšana Administratīvajā rajona tiesā vēl nav pabeigta. Tādējādi izmaiņas iespējamas gan pieteicējas, gan trešās personas medību iecirkņu platībās.

[3.4] Medību procesa uzraudzību reglamentējošie normatīvie akti neparedz mednieku formējumu tiesības apstrīdēt ikgadējo Dienesta apstiprināto limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu medību platībās, jo tas nav administratīvais akts.

[4] Trešā persona tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata, ka lieta izbeidzama saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu, jo pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt pieteikumu. Proti, ar Lēmumu nav aizskartas pieteicējas intereses, un ar tā atcelšanu nekādi nemainīsies ne trešās personas, ne arī pieteicējas iecirkņu platība. Metodikas 13.punktā minētās medību platības neattiecas uz platībām, kurās atļauts medīt limitētos dzīvniekus, bet tās ir platības, kuras tiek iekļautas uzskaites teritorijā un kurās saskaņā ar Metodiku tiek veikta dzīvnieku uzskaite.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 24.aprīļa spriedumu pieteikums tika noraidīts. Spriedums motivēts šādi.

[5.1] Saskaņā ar Medību likuma 7.pantu medību sezona ir periods no 1.aprīļa līdz nākamā gada 31.martam. Līdz ar to secināms, ka medību sezona, uz kuru attiecas Lēmums, ir pagājusi un Lēmums zaudējis spēku. Tā kā tiesa šobrīd var izvērtēt tikai Lēmuma tiesiskumu un pieteicēja tiesas sēdē apstiprināja, ka vēlas Lēmuma tiesiskuma izvērtēšanu, pieteikuma priekšmets pārinterpretējams – par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku daļā par trešajai personai piešķirto medījamo meža cūku un briežu apjomu.

[5.2] Vispirms ir jānoskaidro, vai Lēmums ir administratīvais akts un vai pieteicējai ir subjektīvās tiesības to pārsūdzēt.

[5.2.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta trešo daļu administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju.

Rīkojums tiek izdots publisko tiesību jomā un attiecas uz konkrētām personām, proti, medību tiesību lietotājiem, kā arī ar Rīkojumu tiek nodibinātas konkrētas tiesiskas attiecības, proti, tiek noteikts, kāds ir maksimālais medījamo dzīvnieku nomedīšanas apjoms konkrētajā medību iecirknī. Līdz ar to ir konstatējamas visas pazīmes, lai Rīkojumu atzītu par

administratīvo aktu, kuru bija tiesības apstrīdēt. Tādējādi Lēmums, kas pieņemts par apstrīdēto Rīkojumu, atzīstams par administratīvā akta galējo noformējumu iestādē, kurš pārsūdzams tiesā. Tas, ka normatīvajos aktos tieši nav noteiktas tiesības un kārtība Rīkojuma apstrīdēšanai un pārsūdzībai, nav par pamatu, lai atzītu, ka tas nav administratīvais akts.

[5.2.2] Tiesas ieskatā, pieteicēja ir arī pietiekami pamatojusi savu subjektīvo interesi pārsūdzēt Lēmumu, jo, lai arī pieteicēja ir norādījusi, ka nepiekrīt trešajai personai noteiktajam nomedīšanas apjomam, pieteicēja būtībā uzskata, ka tai noteiktais nomedīšanas apjoms ir par mazu, proti, ja nomedīšanas apjoms, pēc pieteicējas ieskatiem, nebūtu noteikts nepareizi, pieteicējai būtu papildu piešķirta daļa no trešajai personai noteiktā nomedījamo meža cūku un briežu apjoma.

[5.3] Medību likuma *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas laikā)* 20.panta pirmā daļa paredzēja, ka limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu medību platībās katru gadu nosaka Dienests, pamatojoties uz medījamo dzīvnieku uzskaites datiem.

Saskaņā ar minētā panta otro daļu medījamo dzīvnieku uzskaiti organizē Dienests, kas to dara arī nacionālo parku un dabas rezervātu teritorijās, piesaistot attiecīgā nacionālā parka vai dabas rezervāta administrāciju. Speciāliem mērķiem var veikt īpašu medījamo dzīvnieku uzskaiti un monitoringu.

Medību likuma 20.panta trešā daļa paredzēja, ka medījamos dzīvniekus uzskaita un limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu medību platībās aprēķina atbilstoši zemkopības ministra apstiprinātai metodikai, izņemot medību platības nacionālo parku un dabas rezervātu teritorijās, ja to aizsardzības un izmantošanas noteikumos vai dabas aizsardzības plānos noteikts citādi.

Tādējādi secināms, ka likumdevējs ir pilnvarojis Dienestu noteikt limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu. Likumdevējs nav precīzi paredzējis aprēķina kārtību, paredzot, ka aprēķina metodiku apstiprina zemkopības ministrs.

Tiesa piekrīt pieteicējas norādei, ka Metodika nevar būt pretrunā Medību likumam, taču tiesa arī nekonstatē, ka veidotos pretrunas starp Metodikas 13.punktu un Medību likuma 19.pantu.

[5.4] Metodikas 13.punkts paredz, ka amatpersona nosaka dzīvnieku uzskaites teritoriālās vienības (pamatoti izvēlēta vienlaidus teritorija), kurās ietver vienu vai vairākus nedalītus medību iecirkņus un kas, ņemot vērā kopējo medību platību, nav mazākas par 20 000 ha – vilkiem un lūšiem, 5000 ha – aļņiem un staltbriežiem, 1500 ha – meža cūkām un 500 ha – stirnām. Uzskaiti veic, izmantojot šīs kārtības 2.punktā paredzētās uzskaites metodes neatkarīgi no uzskaites vienībā ietverto medību iecirkņu robežām. Pēc uzskaišu rezultātiem izrēķina vidējo dzīvnieku blīvumu, kuru izmantojot, aprēķina dzīvnieku skaitu attiecīgās uzskaites vienības platībā. Dzīvnieku skaitu uzskaites vienībās apstiprina virsmežzinis. Dzīvnieku skaitu medību iecirkņos, kas atrodas vienā uzskaites vienībā, aprēķina, sadalot kopējo uzskaites vienībā noteikto skaitu proporcionāli iecirkņu platībai, ja dzīvnieki attiecīgo teritoriju apdzīvo vienmērīgi, vai arī ņemot vērā medījamo dzīvnieku izvietojuma teritoriālās īpatnības, kas jāpamato ar uzskaites materiāliem.

Metodikas 13.punkts nemaz neatrunā, kā tiek aprēķināts nomedīšanas lielākais pieļaujamais apjoms, bet gan atrunā to, kā tiek izrēķināts vidējais dzīvnieku blīvums konkrētā teritorijā un aprēķināts dzīvnieku skaits izvēlētajā uzskaites vienībā. Ja tiek secināts, ka dzīvnieki attiecīgo uzskaites vienību apdzīvo vienmērīgi, tad dzīvnieku skaits medību iecirkņos tiek aprēķināts proporcionāli iecirkņu platībai. Tādējādi atbilstoši Metodikas 13.punktam tiek tikai aprēķināts dzīvnieku skaits konkrētā iecirknī. Proti, tiek izrēķināts, piemēram, cik meža cūkas uzturas konkrētā medību iecirknī.

Limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielākā pieļaujamā apjoma medību platībās aprēķināšana ir atrunāta Metodikas III nodaļā.

Metodikas 19.punkts paredz, ka mežzinis medību iecirkņa un mežniecības limitēto medījamo dzīvnieku nomedīšanas lielāko pieļaujamo apjomu aprēķina, ievērojot lielākā pieļaujamā nomedījamo dzīvnieku skaita projektēšanas modeli (7.pielikums). Saskaņā ar 7.pielikumā norādīto tabulu nomedīšanas apjomu procentos no uzskaites katrai no dzīvnieku sugām nosaka atkarībā no tā, vai attiecīgās sugas dzīvnieku skaitu plānots palielināt, saglabāt vai samazināt.

Tādējādi, tiesas ieskatā, ir loģiski, ka situācijā, ja, aprēķinot dzīvnieku skaitu, tiek noteikts konkrēts dzīvnieku skaits medību iecirknī, katrā medību iecirknī tiek paredzēts arī lielākais pieļaujamais nomedīšanas apjoms.

[5.5] Medību likuma 19.panta pirmā daļa nosaka minimālās medību platības, kurās ir atļauts medīt limitētos medījamos dzīvniekus attiecīgajā medību iecirknī.

Savukārt saskaņā ar minētā panta trešo daļu, ja medību iecirknis neatbilst šā panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajām prasībām, medību tiesību lietotāji var slēgt savstarpējus līgumus par limitēto medījamo dzīvnieku sugas aprūpes un medīšanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos. Līdz ar to secināms, ka situācijā, ja trešajai personai tās medību iecirknī ir paredzēts konkrēts lielākais pieļaujamais nomedījamo meža cūku un briežu apjoms, bet trešās personas medību iecirknis neatbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajai platībai, trešā persona ir ieinteresēta slēgt savstarpējus līgumus ar citiem medību tiesību lietotājiem.

Apstiprinot nomedīšanas apjomu, Dienestam nebūtu jāpārliecinās par to, vai attiecīgie medību iecirkņi, kuriem nav nepieciešamās medību platības, ir vai nav noslēguši savstarpējus līgumus. Tieši pats medību tiesību lietotājs ir ieinteresēts saņemt medību atļauju, līdz ar to arī ieinteresēts noslēgt nepieciešamos līgumus, lai saņemtu medību atļauju.

Ja medību tiesību lietotājam nav nepieciešamās platības attiecīgās dzīvnieku sugas medīšanai, tam saskaņā ar Medību likumu nav tiesību saņemt medību atļauju.

Līdz ar to, ja trešajai personai nebija nepieciešamās medību platības un nebija noslēgti savstarpēji līgumi ar citiem medību tiesību lietotājiem, trešajai personai nebija tiesību saņemt medību atļauju, bet no tiesību normām nav secināms, ka tādēļ trešās personas medību iecirkņos nebūtu nosakāms nomedīšanas apjoms.

Turklāt 2014.gada 1.janvāra Medību likuma 29.panta ceturtās daļas 4.punkts paredz, ka Dienests saskaņā ar medību

saimniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem ir tiesīgs postījumu vietās izdot medību atļaujas, nepiemērojot šā likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktās prasības par minimālajām medību platībām, ja medību koordinācijas komisija pieņēmusi attiecīgu lēmumu.

Tādējādi arī minētā norma apstiprina tiesas iepriekš secināto, ka medību atļaujas var izsniegt tikai tad, ja medību platība atbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajām platībām, un tikai izņēmuma gadījumā medību atļaujas var izsniegt, neievērojot noteiktās platības.

[5.6] Ņemot vērā šajā spriedumā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka Lēmums daļā par trešajai personai piešķirto medījamo meža cūku un briežu apjomu ir bijis tiesisks, jo normatīvie akti neparedz, ka, nosakot dzīvnieku skaitu un lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu, aprēķini būtu jāveic tikai tiem iecirkņiem, kuru platības atbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajām platībām.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 24.aprīļa spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar šādiem argumentiem.

[6.1] Ir nepamatots tiesas viedoklis, ka, apstiprinot nomedīšanas apjomu, Dienestam nebūtu jāpārliecinās par to, vai attiecīgie medību iecirkņi, kuriem nav nepieciešamās medību platības, ir vai nav noslēguši savstarpējos līgumus.

Saskaņā ar Medību likuma 19.panta trešajā daļā noteikto, ja medību tiesību lietotāja medību iecirknis neatbilst šī panta pirmajā daļā noteiktajām platībām, tam nav tiesību saņemt medību atļaujas un medīt savā iecirknī dzīvnieku sugas, kuru medīšanai iecirknis neatbilst, tomēr, ja medību tiesību lietotājs saskaņā ar šī panta trešo daļu ir noslēdzis savstarpēju līgumu ar kādu citu medību lietotāju par limitējamo medījamo dzīvnieku sugas aprūpes un medīšanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos, tas var saņemt attiecīgās medību atļaujas, medīt attiecīgās sugas atbilstoši tai kopplatībai, kāda atbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktai platībai.

Tādējādi, ja medību tiesību lietotāja platība neatbilst Medību likuma 19.panta pirmajā daļā noteiktajām platībām, tas var saņemt attiecīgās sugas medīšanas atļaujas un medīt savā iecirknī tikai tādā gadījumā, ja Dienestam tiek uzrādīti noslēgtie koplīgumi ar blakus esošā iecirkņa medību tiesību lietotāju un abu medību tiesību lietotāju kopplatības kopā atbilst Medību likuma 19.pantā paredzētajām minimālajām platībām. Trešajai personai nav noslēgti tādi koplīgumi, kas veidotu nepieciešamo kopējās platības apjomu.

Arī tiesa atzina, ka, ja medību tiesību lietotājam nav nepieciešamās medību platības attiecīgās dzīvnieku sugas medīšanai, tam nav tiesību saņemt atļauju, tādējādi, noraidot pieteikumu, tiesa ir nonākusi pretrunās.

[6.2] Nevar piekrist tiesas viedoklim, ka tiesību normās nav noteikts, ka Dienests nedrīkstētu noteikt nomedīšanas apjomu gadījumos, kad medību iecirknis neatbilst Medību likuma 19.panta pirmās daļas prasībām. Pretējā gadījumā izveidotos neskaitāmi daudz situāciju, kas būtu identiskas konkrētā strīda būtībai.

[6.3] Dienests pieņem lēmumu par nomedījamo dzīvnieku maksimālo apjomu katrā medību iecirknī, šo lēmumu reģionālo virsmežniecību vadītāji nav tiesīgi nepildīt, līdz ar to virsmežniecībai bija jāpiešķir trešajai personai tik daudz medību atļauju, kā bija norādīts lēmumā par nomedījamo dzīvnieku apjomu. Līdz ar to nav pamatots viedoklis, ka nomedīšanas apjomu drīkst noteikt arī gadījumā, ja medību iecirknis neatbilst likuma prasībām, pretējā gadījumā veidotos prettiesiska situācija, kurā atļaujas tiktu izsniegtas vai neizsniegtas neatkarīgi no tā, vai ir noteikts pieļaujamais nomedīšanas apjoms.

[6.4] Trešās personas medību iecirknis ir ievērojami mazāks par likumā paredzēto obligāto platību, bet ar Lēmumu ir noteikts nomedīšanas apjoms un piešķirtas medību atļaujas, kuras turklāt ir realizētas, nomedījot dzīvniekus iecirknī, kurš neatbilst likuma prasībām, faktiski sankcionējot nelikumīgas medības.

[6.5] Attiecībā uz Medību likuma 19.panta pirmo daļu likumdevēja mērķis visticamāk bijis novērst iespēju medīt dzīvniekus, ja medību tiesību lietotāja iecirknis ir mazāks par noteikto platību.

[7] Dienests rakstveida paskaidrojumā par pieteicējas apelācijas sūdzību neatzīst un norāda, ka uztur lēmumos un iepriekšējos paskaidrojumos pausto argumentāciju.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pieteicējas apelācijas sūdzībā ir izteikts lūgums lietu skatīt mutvārdu procesā.

No Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmās daļas izriet, ka apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida procesā, taču procesa dalībniekam ir tiesības ar motivētu lūgumu lūgt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Pieteicējas izteiktais lūgums nav motivēts un atkārtots lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā nav iesniegts.

Līdz ar to apgabaltiesa, ņemot vērā, ka lietā ir iegūsti visi nepieciešamie pierādījumi, kā arī procesa dalībniekiem ir bijusi iespēja izteikt savus apsvērumus, uzskata, ka lietā noteikt mutvārdu procesu, kā to lūgusi pieteicēja, nav lietderīgi.

[10] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, pievienojas pirmās instances spriedumā izteiktajai motivācijai *(sk. šī sprieduma 5.1.-5.6.punktu)*.

Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11] Administratīvajā lietā Nr.420389712, uz kuru atsaucas pieteicēja, ir konstatēts, ka, izskatot pieteicējas sūdzību par Dienesta 2011.gada 25.maija lēmumu par medību iecirkņa „/Nosaukums B/" (vienlaidus platība 851 ha, tai skaitā mežs 136 ha) reģistrāciju trešajai personai, Dienests minēto lēmumu atcēla un ar 2012.gada 14.maija lēmumu reģistrēja trešajai personai atsevišķus medību iecirkņus /Nosaukumi/ mazākā platībā un attiecīgi – grozīja trešajai personai apstiprināto limitēto medījamo dzīvnieku maksimālo nomedīšanas apjomu.

Izskatāmajā lietā nav bijis strīds par to, ka Lēmuma pieņemšanas brīdī uzskaites vienībā Nr.8127-06 (7196 ha, no tiem mežs 3127 ha) ietilpa 5 medību iecirkņi: „/Nosaukums C/" (635 ha, no tiem mežs 489 ha), „/Nosaukums D/" (5168 ha, no tiem mežs 2413 ha), „/Nosaukums B/" (216 ha, no tiem mežs 21 ha), „/Nosaukums E/" (49 ha, no tiem mežs 10 ha), „/Nosaukums F/" (794 ha, no tiem mežs 164 ha), kā arī brīvās platības 334 ha, no tām mežs 30 ha.

Ar Lēmumu noteikts, ka uzskaites vienībā Nr.8127-06 lielākais pieļaujamais nomedījamo mežacūku skaits ir 232, no tām medību iecirknī „/Nosaukums B/" – 2, „/Nosaukums D/" – 1, „/Nosaukums F/" – 12, bet lielākais pieļaujamais nomedījamo staltbriežu skaits uzskaites vienībā Nr.8127-06 ir 41, no tiem medību iecirknī „/Nosaukums E/" – 2.

[12] Pieteicējas viedokļa pamatā ir apsvērums, ka Metodika ir pretrunā ar Medību likuma 19.pantu, no kura, pieteicējas ieskatā, izriet, ka mežacūku maksimālo nomedīšanas apjomu var noteikt tikai tiem medību iecirkņiem, kuros meža platība ir vismaz 1000 ha, un staltbriežu nomedīšanas apjomu var noteikt tikai tiem medību iecirkņiem, kuros meža platība ir vismaz 200 ha, un trešās personas medību iecirkņi šīm prasībām neatbilst (tai nav līgumu par medīšanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos).

Atbilstoši Medību likuma 19.pantam minimālās medību platības, kurās ir atļauts medīt limitētos medījamos dzīvniekus attiecīgajā medību iecirknī, ir šādas: 1) stirnu medībām – ne mazāk kā 200 hektāri, ieskaitot meža zemi un neiežogoto lauksaimniecībā izmantojamo zemi; 2) meža cūku, briežu govju un teļu medībām – ne mazāk kā 1000 hektāri; 3) briežu buļļu medībām – ne mazāk kā 2000 hektāri; 4) aļņu medībām – ne mazāk kā 2500 hektāri (panta pirmā daļa). Aļņu, briežu un meža cūku medību platībās ieskaita meža masīvus vai to daļas un atsevišķus meža gabalus (panta otrā daļa). Ja medību iecirknis neatbilst šā panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajām prasībām, medību tiesību lietotāji var slēgt savstarpējus līgumus par limitēto medījamo dzīvnieku sugas aprūpes un medīšanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos (panta trešā daļa).

Medību likuma 20.panta pirmā daļa paredz Dienesta pienākumu noteikt medījamo dzīvnieku maksimālo nomedīšanas apjomu medību platībās, un arī Medību likuma 19.pants runā par maksimāli pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu vienā medību platībā, kas minētā likuma izpratnē ir medījamo dzīvnieku brīvai dzīvošanai derīgā un medībām izmantojamā platība (1.panta 4.punkts).

Savukārt medību iecirknis ir vienlaidu medību platība, kuru apsaimnieko viens medību tiesību lietotājs (1.panta 3.punkts).

Metodikas 13.punkts paredz veikt dzīvnieku uzskaiti katras dzīvnieku uzskaites teritoriālās vienības ietvaros, kurā ietilpst medību (t.i., medībām izmantojamās) platība, kura savukārt var aptvert neierobežotu skaitu medību iecirkņu, kurus var apsaimniekot atšķirīgi medību tiesību lietotāji. Pēc tam tiek aprēķināts dzīvnieku skaits vienā uzskaites vienībā esošajos medību iecirkņos (sadalot kopējo uzskaites vienībā noteikto skaitu proporcionāli iecirkņu platībai, ja dzīvnieki attiecīgo teritoriju apdzīvo vienmērīgi, vai arī ņemot vērā medījamo dzīvnieku izvietojuma teritoriālās īpatnības).

Savukārt kārtību, kādā nosakāms nomedījamo dzīvnieku maksimāli pieļaujamais skaits katrā medību iecirknī, nosaka Metodikas 17. un 19.punkts (pamatojoties uz dzīvnieku uzskaites rezultātiem, nepieciešamības gadījumā ņemot vērā atšķirīgu dzīvnieku blīvumu vienā uzskaites vienībā dažādos medību iecirkņos; iepriekšējā medību sezonā nomedīto un kritušo dzīvnieku skaitu; nomedīto un kritušo dzīvnieku dzimuma un vecuma struktūru; datiem par nomedīto dzīvnieku fizisko stāvokli; datiem par dzīvnieku nodarītajiem postījumiem).

Attiecīgie Metodikas nosacījumi, pēc kuras tiek izrēķināts vidējais dzīvnieku blīvums konkrētā teritorijā, aprēķināts dzīvnieku skaits izvēlētajā uzskaites vienībā un katrā atsevišķā medību iecirknī, kā arī tiek noteikts nomedījamo dzīvnieku maksimāli pieļaujamais skaits katrā medību iecirknī, nenonāk pretrunā ar Medību likuma 19.pantu, kas regulē jautājumu par to, cik lielai jābūt medību (vienlaidu medībās izmantojamai) platībai, lai tajā būtu atļauts medīt limitētos medījamos dzīvniekus.

Apzinoties, ka katra atsevišķa medību iecirkņa, ko apsaimnieko viens medību tiesību lietotājs, platība var nebūt pietiekama attiecīgo prasību izpildei, ir paredzēta iespēja medību tiesību lietotājiem slēgt savstarpējus līgumus par limitēto medījamo dzīvnieku sugas medīšanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos.

[13] Var piekrist pieteicējai, ka tādējādi likumdevēja mērķis ir bijis novērst iespēju medīt dzīvniekus platībā, kas mazāka par normatīvajā aktā noteikto, taču, kā jau tiesa norādīja, katra atsevišķa medību iecirkņa lielums neietekmē Dienesta pienākumu noteikt nomedījamo dzīvnieku limitu visā medībām izmantojamā teritorijā.

Limitēto medījamo dzīvnieku medīšanai ir nepieciešama medību atļauja un mednieka sezonas karte (Medību likuma 21.pants). Medību atļauja ir dokuments, kas ļauj nomedīt vienu limitēto medījamo dzīvnieku atļaujā norādītajā vietā (Medību likuma 1.panta 2.punkts). Medību atļaujas medību tiesību lietotājiem un mednieka sezonas kartes medniekiem izsniedz Dienests atbilstoši limitam (Medību likuma 22.panta pirmā daļa).

Tātad pēc tam, kad ar atsevišķu lēmumu ir noteikts un apstiprināts limitēto medījamo dzīvnieku pieļaujamais nomedīšanas apjoms (t.i., atbilstoši šim lēmumam), Dienests izsniedz medību atļauju, pirms tam pārliecinoties, vai medību

tiesību lietotājam ir reģistrēts Medību likuma 19. panta pirmajai daļai atbilstošs medību iecirknis vai arī ir noslēgts savstarpējs līgums par limitēto medījamo dzīvnieku medību organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos.

Attiecīgie apstākļi Dienestam nav jāpārbauda, nosakot limitēto medījamo dzīvnieku pieļaujamo nomedīšanas apjomu.

[14] Ievērojot minēto, pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt biedrības „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2013.gada 2.septembra lēmuma Nr.VMD1-20/748 atzīšanu par prettiesisku daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente A.Šteinberga

Tiesneši M.Osmane

V.Poķis